ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 15ης Μαΐου 2013

σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.33728(12/C) που προτίθεται να χορηγήσει η Δανία για τη χρηματοδότηση νέου πολυλειτουργικού χώρου εκδηλώσεων («Multiarena») στην Κοπεγχάγη

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2013) 2740]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2014/297/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις ([1]) και έχοντας υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 7 Δεκεμβρίου 2011, οι δανικές αρχές κοινοποίησαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέτρο χρηματοδότησης νέου πολυλειτουργικού χώρου εκδηλώσεων στην Κοπεγχάγη μετά το στάδιο προ της κοινοποίησης. Η Επιτροπή έλαβε δύο καταγγελίες σχετικά με το προτεινόμενο μέτρο και στις 21 Δεκεμβρίου 2011 ζήτησε από τις δανικές αρχές, με τη μορφή αίτησης παροχής πληροφοριών, να αποσαφηνίσουν τα ζητήματα που θίγονταν στις καταγγελίες. Οι δανικές αρχές απέστειλαν την απάντησή τους στις 6 Φεβρουαρίου 2012.

(2) Με επιστολή της 22ας Μαρτίου 2012, η Επιτροπή ενημέρωσε τις δανικές αρχές για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με την ενίσχυση.

(3) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([2]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

(4) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από έξι ενδιαφερόμενα μέρη και τις διαβίβασε στη Δανία, στην οποία δόθηκε η ευκαιρία να απαντήσει· οι παρατηρήσεις της υποβλήθηκαν με επιστολές της 26ης Ιουλίου και της 15ης Αυγούστου 2012.

(5) Οι δανικές αρχές υπέβαλαν συμπληρωματικές διευκρινίσεις τον Δεκέμβριο του 2012 και τον Ιανουάριο του 2013. Ο φορέας εκμετάλλευσης που επιλέχθηκε υπέβαλε επίσης συμπληρωματικές διευκρινίσεις τον Ιανουάριο του 2013. Επιπλέον, οι δανικές αρχές αποσαφήνισαν, κατόπιν αιτήματος, τα ζητήματα που θίχτηκαν σε άρθρο δανικής εφημερίδας σχετικά με τον πολυλειτουργικό χώρο εκδηλώσεων.

(6) Με επιστολή της 6ης Μαρτίου 2013, οι δανικές αρχές απέσυραν ([3]) την επιχορήγηση εκ μέρους της περιφέρειας Hovedstaden (δηλαδή της περιφέρειας πρωτευούσης της Δανίας/περιφέρειας Κοπεγχάγης-πρωτευούσης) από την κοινοποίηση.

(7) Οι δανικές αρχές υπέβαλαν παραίτηση από το δικαίωμα μετάφρασης και συμφωνούν ότι η αυθεντική γλώσσα έκδοσης της απόφασης είναι η αγγλική.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

(8) Ο Δήμος της Κοπεγχάγης προγραμματίζει να κατασκευάσει πολυλειτουργικό χώρο εκδηλώσεων («Multiarena») διεθνών προδιαγραφών που θα παρέχει εγκαταστάσεις για μουσικές, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις υψηλού, διεθνούς επιπέδου. Ο χώρος αυτός θα διαθέτει μέγιστη χωρητικότητα 15 000 θέσεων.

([1]) ΕΕ C 152 της 30.5.2012, σ. 12.
([2]) Βλέπε υποσημείωση αριθ. 1.
([3]) Βλέπε παράγραφο 13 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, ΕΕ C 152 της 30.5.2012, σ. 12.

(9) Στην Κοπεγχάγη υπάρχουν άλλοι χώροι εκδηλώσεων, οι οποίοι προορίζονται κατά κύριο λόγο για ποδοσφαιρικές διοργανώσεις, αλλά οι δανικές αρχές ισχυρίζονται ότι οι χώροι αυτοί δεν προσφέρουν επαρκείς δυνατότητες ευελιξίας διαμόρφωσης και επέκτασης ώστε να προσελκύσουν διεθνείς αθλητικές, μουσικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις στην Κοπεγχάγη. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ειδικότερα το «Parken», ένα στάδιο στο κέντρο της Κοπεγχάγης (έδρα της ποδοσφαιρικής ομάδας της Κοπεγχάγης που χρησιμοποιείται επίσης για μεγάλης κλίμακας θεάματα/συναυλίες, μέγιστης χωρητικότητας 45 000 θεατών). Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν και άλλοι χώροι εκδηλώσεων, για παράδειγμα στο Μάλμε της Σουηδίας.

(10) Τα κύρια μέρη (εφεξής «τα μέρη») που συμμετέχουν στο έργο κατασκευής του πολυλειτουργικού χώρου εκδηλώσεων είναι ο Δήμος της Κοπεγχάγης και το ιδιωτικό ίδρυμα Realdania ([4]). Ένας άλλος φορέας, η By & Havn (η οποία ανήκει στον Δήμο της Κοπεγχάγης κατά 55 % και στο δανικό Δημόσιο κατά 45 %) θα παράσχει δωρεάν το δικαίωμα χρήσης του οικοπέδου στο οποίο θα κατασκευαστεί η Multiarena.

(11) Σύμφωνα με τις δανικές αρχές, από προγενέστερες αποτυχημένες απόπειρες κατασκευής χώρου εκδηλώσεων μόνο με ιδιωτική πρωτοβουλία, καθίσταται σαφές ότι δεν πρόκειται να κατασκευαστεί πολυλειτουργικός χώρος εκδηλώσεων στην Κοπεγχάγη χωρίς τη χορήγηση δημόσιας συγχρηματοδότησης για το έργο.

2.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

(12) Τα μέρη θα ιδρύσουν την κοινή επιχείρηση «Arena Company», σκοπός της οποίας θα είναι η κατασκευή και κυριότητα της Multiarena, καθώς και η διαχείριση της σύμβασης εκμετάλλευσης (βάσει της οποίας η λειτουργία της Multiarena ανατίθεται σε ξεχωριστό φορέα εκμετάλλευσης, όπως διευκρινίζεται στη συνέχεια). Η ανάθεση του κατασκευαστικού έργου αυτού καθαυτό θα πραγματοποιηθεί μέσω ανοικτού διαγωνισμού.

(13) Εκτιμάται ότι το συνολικό κόστος για τον σχεδιασμό και την κατασκευή της Multiarena θα ανέλθει σε περίπου 1,1 δισεκατ. δανικές κορόνες (DKK) (148 εκατ. ευρώ) ([5]). Το εν λόγω έργο θα χρηματοδοτηθεί από ίδια κεφάλαια των μερών σε συνδυασμό με εξωτερική δανειοληπτική χρηματοδότηση. Καθένα εκ των μερών θα εισφέρει 325 εκατ. DKK (43,7 εκατ. ευρώ) στο κεφάλαιο της Arena Company (συνολικά 650 εκατ. DKK) και θα κατέχει το 50 % της εταιρείας. Η εξωτερική χρηματοδότηση των 345 εκατ. DKK (46,4 εκατ. ευρώ) θα καλυφθεί από δάνεια με όρους της αγοράς και περίοδο αποπληρωμής 30 ετών. Η Elitefacilitetsudvalget ([6]) θα εισφέρει επίσης το ποσό των 15 εκατ. DKK (2 εκατ. ευρώ) για τη χρηματοδότηση της κατασκευής της Multiarena.

(14) Η By & Havn θα παρέχει δωρεάν για τα πρώτα 40 έτη το δικαίωμα χρήσης του οικοπέδου στο οποίο θα κατασκευαστεί η Multiarena. Μετά την παρέλευση των 40 ετών, η Arena Company θα καταβάλλει μίσθωμα με όρους της αγοράς.

2.2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

(15) Η Arena Company θα διαχειρίζεται τη σύμβαση εκμετάλλευσης —ωστόσο, την ουσιαστική λειτουργία της Multiarena θα αναλάβει ξεχωριστός φορέας, ο οποίος επιλέχθηκε με διαδικασία ανοικτού και διαφανούς διαγωνισμού ([7]). Ο φορέας εκμετάλλευσης θα αναλάβει την υποχρέωση να εξασφαλίζει πρόσβαση στη Multiarena για όλους τους χρήστες υπό όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις και σε τιμές της αγοράς.

(16) Μετά τη διαδικασία διαγωνισμού, το δανικό τμήμα του ομίλου Live Nation Entertainment κέρδισε το δικαίωμα εκμετάλλευσης του χώρου εκδηλώσεων για 30 έτη. Ο όμιλος Live Nation Entertainment είναι η μεγαλύτερη παγκοσμίως εταιρεία διοργάνωσης ζωντανών μουσικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και δραστηριοποιείται σε κάθε επικράτεια μέσω τοπικών επιχειρήσεων.

(17) Ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να καταβάλλει στην Arena Company ετήσιο σταθερό μίσθωμα ύψους (*)[…] ([8]) για το δικαίωμα εκμετάλλευσης του χώρου εκδηλώσεων (σταθερή καταβολή ανεξάρτητα από τον αριθμό των εκδηλώσεων που διοργανώνονται) και κυμαινόμενο μίσθωμα […]. Επιπλέον, ο φορέας εκμετάλλευσης οφείλει να καταβάλλει το πληρωτέο βάσει της σύμβασης μίσθωσης ποσό των […] και, ως εκ τούτου, ο φορέας εκμετάλλευσης καλύπτει όλες τις μεταβλητές δαπάνες του χώρου εκδηλώσεων.

([4]) Παρότι επιδιώκει να εξασφαλίσει όφελος επί των δραστηριοτήτων του, το ίδρυμα Realdania δεν είναι κερδοσκοπική επιχείρηση, αλλά φιλανθρωπικό ίδρυμα, το οποίο περιγράφει την αποστολή του ως «βελτίωση της ποιότητας ζωής για το κοινό όφελος μέσω του δομημένου περιβάλλοντος», βλέπε www.realdania.dk.

([5]) Στο συνολικό κόστος των 1,1 δισεκατ. DKK περιλαμβάνονται οι τόκοι των δανείων και η προβλεπόμενη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των τιμών και των αμοιβών έως το 2015.

([6]) Η Elitefacilitetsudvalget είναι μια επιτροπή που έχει ως σκοπό την αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με διεθνείς προδιαγραφές, με στόχο τη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων διεθνούς επιπέδου. Χρηματοδοτείται εν μέρει από το δανικό κράτος.

([7]) Οι δανικές αρχές διαβεβαίωσαν ότι η διαδικασία διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης εκμετάλλευσης βασίζεται σε διαφανείς, αντικειμενικές προϋποθέσεις και απαιτήσεις που δεν εισάγουν διακρίσεις, με τη σχετική στάθμιση καθενός από τα υπο-κριτήρια να έχει καθοριστεί εκ των προτέρων, και ότι η τιμή αποτελεί σημαντικό κριτήριο στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης.

(*) *[…]: οι πληροφορίες εντός των αγκυλών διέπονται από την υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου.*

([8]) Το ετήσιο μίσθωμα κατά το πρώτο έτος ισχύος της σύμβασης ορίζεται στο ποσό των […] ή σε οιοδήποτε άλλο αντίστοιχο ποσό το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή ενός ειδικού τύπου, όπως προβλέπεται στη σύμβαση μίσθωσης (βλέπε άρθρο 1.1, το ετήσιο μίσθωμα κατά το πρώτο έτος ισχύος της σύμβασης ορίζεται στο ποσό των […] ανά έτος) και εν συνεχεία το ετήσιο μίσθωμα υπόκειται σε ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή (βλέπε άρθρο 8 της σύμβασης μίσθωσης).

(18) Επιπροσθέτως, η Arena Company θα εισπράττει τα έσοδα από χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων και οι δανικές αρχές εξασφάλισαν τη διαπραγμάτευση και σύναψη όλων των συμβάσεων για τον χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων σε εμπορική βάση. Προβλέπεται ότι η σχέση μεταξύ της εξωτερικής χρηματοδότησης και του καταβαλλόμενου μισθώματος από τον φορέα εκμετάλλευσης θα είναι τέτοια ώστε το παραγόμενο εισόδημα να μπορεί να καλύπτει την εξωτερική χρηματοδότηση.

(19) Κατά τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας, η εθνική ομοσπονδία αθλητισμού DIF ([9]) θα παρέχει επίσης επιχορήγηση λειτουργίας ύψους 5 εκατ. DKK (672 000 ευρώ) ετησίως. Σε αντάλλαγμα, η DIF θα έχει το δικαίωμα χρήσης της Multiarena για διεθνή αθλητικά πρωταθλήματα και άλλες αθλητικές εκδηλώσεις. Σύμφωνα με τις δανικές αρχές, η DIF θα καταβάλλει στον φορέα εκμετάλλευσης μίσθωμα με όρους της αγοράς κάθε φορά που θα χρησιμοποιεί τον χώρο εκδηλώσεων.

2.3. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(20) Στην απόφασή της για την κίνηση επίσημης έρευνας, η Επιτροπή προέβη στη διαπίστωση ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί σε κανένα επίπεδο (κατασκευή, λειτουργία και χρήση) η δημιουργία επιλεκτικού οικονομικού πλεονεκτήματος και, κατά συνέπεια, το έργο συνεπάγεται τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης. Επιπλέον, η συγχρηματοδότηση της Multiarena από το Δημόσιο κατά πάσα πιθανότητα θα στρεβλώσει ή, τουλάχιστον, θα απειλήσει να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Στο συγκεκριμένο στάδιο, η Επιτροπή είχε επίσης αμφιβολίες κατά πόσον το προτεινόμενο έργο μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, όσον αφορά και τα τρία επίπεδα ενδεχόμενης ενίσχυσης (κατασκευή, λειτουργία και χρήση).

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

(21) Όπως αναφέρθηκε, η Επιτροπή έλαβε δύο καταγγελίες σχετικά με το προτεινόμενο μέτρο, στις οποίες διατυπώνονται ισχυρισμοί ότι το έργο κατασκευής της Multiarena θα στρεβλώσει ή απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό στο πλαίσιο της βιομηχανίας του θεάματος, ιδίως στην αγορά διοργάνωσης εμπορικών ζωντανών ψυχαγωγικών εκδηλώσεων μεσαίας και μεγάλης κλίμακας, και να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι ο φορέας εκμετάλλευσης θα ανταγωνίζεται με άλλους φορείς εκμετάλλευσης χώρων εκδηλώσεων σε άλλα κράτη μέλη.

(22) Θετικές παρατηρήσεις για τη Multiarena ελήφθησαν από τα ακόλουθα ενδιαφερόμενα μέρη στην περιφέρεια της Κοπεγχάγης: i) Sport Event Denmark (μη κερδοσκοπική οργάνωση)· ii) Team Danmark (αυτοδιοικούμενο ίδρυμα δημοσίου δικαίου, αρμόδιο για τη συνολική ανάπτυξη του πρωταθλητισμού στη Δανία)· και iii) Horesta και Wonderful Copenhagen (οργανισμοί τουρισμού).

(23) Ένα από τα καταγγέλλοντα μέρη εγκύπτει περαιτέρω στην αξιολόγηση του έργου, δηλώνοντας ότι συνιστά κρατική ενίσχυση που δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, λόγω των στρεβλωτικών επιπτώσεών του στον ανταγωνισμό μεταξύ των χώρων διοργάνωσης εμπορικών ψυχαγωγικών εκδηλώσεων μεσαίας και μεγάλης κλίμακας (συμπεριλαμβανομένων των γειτονικών περιοχών της Σουηδίας, ακόμα και της Γερμανίας), επιπτώσεις που αναμένεται να επιδεινωθούν από την απειλή κάθετης στεγανοποίησης της αγοράς […]. Το καταγγέλλον μέρος αμφισβητεί επίσης τη δήλωση των δανικών αρχών ότι θα υπάρχει περιορισμένη μόνο αλληλεπικάλυψη μεταξύ των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και ότι η Multiarena θα προσελκύει κατά μείζονα λόγο στην Κοπεγχάγη εκδηλώσεις που δεν μπορούν να διοργανωθούν στις υφιστάμενες επί του παρόντος εγκαταστάσεις.

(24) Το έτερο καταγγέλλον μέρος επισημαίνει εξίσου τις δυσμενείς επιπτώσεις για τον ανταγωνισμό στην αγορά του θεάματος στην περιοχή Öresund, ιδίως όσον αφορά τις συναυλίες διεθνών καλλιτεχνών, και θέτει επίσης υπό αμφισβήτηση τη διαδικασία διαγωνισμού για την ανάθεση της λειτουργίας του χώρου εκδηλώσεων.

25) Μετά από τη δημοσίευση σε δανική εφημερίδα άρθρου σχετικά με τη Multiarena, ελήφθησαν επίσης ορισμένες συμπληρωματικές παρατηρήσεις.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

(26) Οι δανικές αρχές ισχυρίζονται ότι το προτεινόμενο μέτρο δεν συνεπάγεται κρατική ενίσχυση, επικαλούμενες πρότερη πρακτική της Επιτροπής, βάσει της οποίας η παροχή στήριξης για υποδομές ενδέχεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να μην ερμηνεύεται ως κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, και ότι το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης πρέπει να αξιολογηθεί ξεχωριστά για καθένα από τα αξιολογούμενα διαφορετικά επίπεδα (ιδιοκτήτης, φορέας εκμετάλλευσης και χρήστες).

(27) Οι δανικές αρχές εστιάζουν τα επιχειρήματά τους στην έλλειψη, κατά την άποψή τους, οικονομικού πλεονεκτήματος και υποστηρίζουν ότι κανένα από τα μέρη που συμμετέχουν στο έργο δεν αποκομίζει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, οικονομικό πλεονέκτημα συνεπεία της δημόσιας συγχρηματοδότησης.

([9]) Η DIF είναι μια συντονιστική οργάνωση 61 αθλητικών ομοσπονδιών με συνολικό αριθμό μελών άνω των 1,6 εκατ. από περίπου 10 700 αθλητικές ενώσεις. Η DIF δεν είναι μόνο αρμόδια για τον πρωταθλητισμό και τον μαζικό αθλητισμό, αλλά, επιπλέον, είναι η Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή της Δανίας και είναι, συνεπώς, υπεύθυνη για τη δανική συμμετοχή στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

(28) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το έργο της Multiarena εμπεριέχει κρατική ενίσχυση, οι δανικές αρχές προβάλλουν το επιχείρημα ότι πρέπει να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης. Ισχυρίζονται ότι πρέπει να ληφθούν ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

— διαπιστώνεται αδυναμία της αγοράς (το έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς δημόσια συγχρηματοδότηση)·

— η δημόσια συγχρηματοδότηση περιορίζεται στους απολύτως αναγκαίους πόρους για την υλοποίηση του έργου·

— η χρηματοδότηση χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη δημιουργία (κατασκευή) της εγκατάστασης, δεδομένου ότι η επακόλουθη λειτουργία θα διασφαλίζεται υπό όρους της αγοράς·

— η κατασκευή τέτοιων χώρων διοργάνωσης εμπερικλείει την ανάληψη τυπικής ευθύνης εκ μέρους του κράτους έναντι του ευρύτερου κοινού· και

— η Multiarena θα ανταγωνίζεται μόνο σε εξαιρετικά περιορισμένο βαθμό για εκδηλώσεις οι οποίες ενδεχομένως θα διοργανώνονταν σε άλλους χώρους διοργάνωσης της Κοπεγχάγης, διότι η Multiarena θα παρέχει διαφορετικές εγκαταστάσεις.

(29) Οι δανικές αρχές υπέβαλαν επίσης έκθεση, που κατάρτισε η ανεξάρτητη εταιρεία οικονομικών συμβούλων Copenhagen Economics, σχετικά με τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις από την κατασκευή του έργου της Multiarena στον ανταγωνισμό και τις εμπορικές συναλλαγές, από την οποία συνάγεται εν ολίγοις το συμπέρασμα ότι η δημόσια συγχρηματοδότηση αποφέρει σημαντικά οφέλη σε επίπεδο οικονομικής ευημερίας και μετρίου μόνο μεγέθους, ή ακόμη και αμελητέες, δυσμενείς για τον ανταγωνισμό επιπτώσεις.

(30) Επιπλέον, οι δανικές αρχές αποσαφήνισαν, κατόπιν αιτήματος, τα ζητήματα που θίχτηκαν σε άρθρο δανικής εφημερίδας σχετικά με τη Multiarena.

5. **ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

5.1. ΎΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(31) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, «[ε]*νισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές*».

(32) Για να χαρακτηρισθεί κρατική οποιαδήποτε ενίσχυση, το κοινοποιηθέν έργο πρέπει να πληροί τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις: 1) το μέτρο ενίσχυσης πρέπει να χορηγείται μέσω κρατικών πόρων· 2) πρέπει να εκχωρεί οικονομικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις· 3) το εν λόγω πλεονέκτημα πρέπει να είναι επιλεκτικό και να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό· και 4) το μέτρο πρέπει να επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές.

(33) Όσον αφορά την απαίτηση ότι το μέτρο πρέπει να χορηγείται μέσω κρατικών πόρων και να καταλογίζεται στο Δημόσιο, είναι σαφές ότι το εν λόγω κριτήριο πληρούται στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι ο Δήμος της Κοπεγχάγης, καθώς και άλλες δημόσιες αρχές (βλέπε αναλυτικότερα κατωτέρω) θα συνεισφέρουν με τη μορφή άμεσης επιχορήγησης και θα προσφέρουν το οικόπεδο στο οποίο θα κατασκευαστεί ο χώρος εκδηλώσεων. Οι εν λόγω δημόσιες αρχές αποτελούν μέρος του κράτους και οι αντίστοιχοι πόροι τους, καταλογίζονται στο κράτος.

(34) Η κρατική χρηματοδότηση για την κατασκευή της Multiarena μπορεί να συνιστά ενίσχυση εάν συνεπάγεται επιλεκτικό πλεονέκτημα για συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό, η χρηματοδότηση της κατασκευής υποδομών για εμπορικές δραστηριότητες συνιστά κρατική ενίσχυση, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση του αερολιμένα *Leipzig/Halle* ([10]), εφόσον πληρούνται όλες οι απαιτήσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1. Κατά την εκτίμηση του Δικαστηρίου, ο οικονομικός χαρακτήρας της μεταγενέστερης χρήσης των υποδομών θα καθόριζε τη φύση της κατασκευής.. Στην παρούσα περίπτωση, ο χώρος εκδηλώσεων θα χρησιμοποιηθεί για την παροχή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά, επομένως, για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Κατά συνέπεια, πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσον χορηγείται πράγματι κρατική ενίσχυση στους διάφορους παράγοντες που συμμετέχουν στο έργο.

Κατασκευή του χώρου εκδηλώσεων

(35) Οι δανικές αρχές αναγνωρίζουν ότι το έργο κατασκευής της Multiarena δεν θα μπορούσε να εκτελεσθεί μόνο από τις δυνάμεις της αγοράς και ότι η δημόσια συγχρηματοδότηση είναι απαραίτητη για την υλοποίησή του, όπως καταδεικνύεται και από την αποτυχημένη απόπειρα κατασκευής πολυλειτουργικού χώρου εκδηλώσεων το 2009 λόγω έλλειψης της αναγκαίας χρηματοδότησης ([11]).

([10]) Απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2012 στην υπόθεση C-288/11, *Mitteldeutsche Flughafen AG και Flughafen Leipzig-Halle GmbH* κατά *Επιτροπής*.

([11]) Το 2009, ο Δήμος της Κοπεγχάγης προσέφερε στο πλαίσιο διαδικασίας διαγωνισμού δάνειο με ευνοϊκούς όρους σε ενδιαφερόμενους φορείς του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι επρόκειτο να κατασκευάσουν πολυλειτουργικό χώρο εκδηλώσεων (Multiarena). Η εταιρεία που κέρδισε τον διαγωνισμό δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει την απαραίτητη συμπληρωματική χρηματοδότηση και, ως εκ τούτου, ο διαγωνισμός ακυρώθηκε τον Μάρτιο του 2010.

(36) Όσον αφορά την απαίτηση ότι το μέτρο πρέπει να χορηγείται μέσω κρατικών πόρων και να καταλογίζεται στο κράτος, είναι προφανές ότι το εν λόγω κριτήριο πληρούται δεδομένης της χρηματοδότησης από τον Δήμο της Κοπεγχάγης και της παροχής του οικοπέδου από την By & Havn (η οποία ανήκει στον Δήμο της Κοπεγχάγης και το δανικό κράτος). Είναι σαφές ότι ο Δήμος της Κοπεγχάγης και το δανικό κράτος συνιστούν δημόσιες αρχές, οι οποίες χρησιμοποιούν πόρους που ανήκουν ή/και ελέγχονται από το κράτος.

(37) Επίσης, η επιχορήγηση (για την κατασκευή της Multiarena) από την Elitefacilitetsudvalget (επιτροπή που έχει ως σκοπό την αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με διεθνείς προδιαγραφές, με στόχο τη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων διεθνούς επιπέδου), η οποία χρηματοδοτείται, καθ' ομολογία, τουλάχιστον εν μέρει από το δανικό κράτος, συνιστά επίσης κρατικό πόρο. Το καταστατικό της Elitefacilitetsudvalget καθορίζεται από το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο έχει συνάψει επίσης με την Elitefacilitetsudvalget σύμβαση επίτευξης στόχων κατά την περίοδο χρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, όσον αφορά τη χρηματοδότηση που λαμβάνει από το δανικό κράτος, την οποία αναμένεται να χρησιμοποιήσει/χορηγήσει με τη σειρά της για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, θεωρείται ότι οι παρεμβάσεις της καταλογίζονται στο κράτος.

(38) Η κρατική συνεισφορά για την κατασκευή του χώρου εκδηλώσεων, συμπεριλαμβανομένης της εκχώρησης του οικοπέδου και της επιχορήγησης από την Elitefacilitetsudvalget, παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στην Arena Company (την ιδιοκτήτρια εταιρεία της Multiarena), διότι είναι απαραίτητη για την κατασκευή του χώρου εκδηλώσεων, ο οποίος δεν θα μπορούσε να ανεγερθεί υπό όρους της αγοράς. Δεδομένου ότι τα σχετικά κεφάλαια συνιστούν προφανώς κρατικούς πόρους και η απόφαση για την παροχή της επιχορήγησης μπορεί να αποδοθεί στο κράτος, πληρούνται όλα τα άλλα κριτήρια κρατικής ενίσχυσης (βλέπε στη συνέχεια την εξέταση της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και τις επιπτώσεις στις ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών). Ως εκ τούτου, η κρατική συνεισφορά συνιστά με τον τρόπο αυτόν κρατική ενίσχυση προς την Arena Company.

(39) Εντούτοις, όσον αφορά τις επιχορηγήσεις από την DIF, οι δανικές αρχές προβάλλουν το επιχείρημα ότι οι εν λόγω καταβολές πληρωμών δεν συνιστούν κρατικούς πόρους. Ένα μεγάλο ποσοστό των εσόδων της DIF προέρχεται από ετήσιες επιχορηγήσεις που λαμβάνει από το δανικό κράτος (από τα έσοδα της δανικής αγοράς τυχερών παιχνιδιών), αλλά και από άλλες (μη δημόσιες) πηγές χρηματοδότησης. Σύμφωνα με τους κανόνες της DIF, τα διευθυντικά όργανα εκλέγονται χωρίς καμία επιρροή από τις δημόσιες αρχές και χωρίς να επηρεάζεται η επιμέρους απόφαση των διευθυντικών οργάνων της DIF. Επομένως, ούτε το δανικό κράτος ούτε κανένας άλλος δημόσιος φορέας επηρεάζουν την απόφαση που λαμβάνει η DIF. Επιπλέον, το ετήσιο ποσό που πρέπει να καταβάλλει η DIF αποτελεί την πληρωμή του δικαιώματος κράτησης του χώρου εκδηλώσεων για ειδικές χρήσεις προς όφελος της ίδιας της DIF, σύμφωνα με απόφαση της DIF να συνάψει σύμβαση για την καταβολή πληρωμής έναντι του δικαιώματος κράτησης του χώρου εκδηλώσεων. Ως εκ τούτου, κατά την άποψη των δανικών αρχών, οι καταβολές πληρωμών από την DIF δεν μπορούν να αποδοθούν στο κράτος και, επομένως, δεν θεωρούνται κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

Λειτουργία του χώρου εκδηλώσεων

(40) Σύμφωνα με τις δανικές αρχές, προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την ανάθεση της λειτουργίας του χώρου εκδηλώσεων, λαμβανομένων πλήρως υπόψη των αρχών των κανόνων της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις, και ο φορέας εκμετάλλευσης επιλέχθηκε βάσει διαδικασίας ανοικτού, διαφανούς διαγωνισμού άνευ διακρίσεων, με σχετική στάθμιση της τιμής (υπό χρηματοοικονομικούς και εμπορικούς όρους) περίπου 75 %. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν προσφορά επί ίσοις όροις για τη σύμβαση εκμετάλλευσης και η σύμβαση ανατέθηκε στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά.

(41) Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον Απρίλιο του 2011 και δημοσιοποιήθηκε εκτενώς ([12]). Στο πλαίσιο του έργου διοργανώθηκε επίσης στην Κοπεγχάγη ημερίδα ενημέρωσης όλων των ενδιαφερομένων για το έργο.

(42) Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έλαβαν ενημερωτικό υπόμνημα και ερωτηματολόγιο προεπιλογής υποψηφίων ([13]). Όλα τα μέρη που απέστειλαν απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο προεπιλογής υποψηφίων πληρούσαν τις απαιτήσεις των εταίρων του έργου και προσκλήθηκαν, συνεπώς, να προχωρήσουν στο στάδιο 1 του διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης τον Ιούνιο του 2011. Υποβλήθηκαν τρεις προσφορές στο στάδιο 1 και δύο υποψήφιοι συμπεριλήφθησαν στον κατάλογο των προκριθέντων υποψηφίων για το στάδιο 2, οι οποίοι υπέβαλαν αργότερα προσφορές. Η αξιολόγηση των εν λόγω δύο προσφορών κατέληξε σε σύναψη σύμβασης με την εταιρεία Danish Venue Enterprise (μέλος του ομίλου Live Nation Entertainment) ([14]). Η αξιολόγηση περιελάμβανε το πλεονέκτημα της οικονομικής προσφοράς, τους νομικούς όρους, τις απαιτήσεις εγκαταστάσεων, τις υπηρεσίες και τη δυνατότητα απόδοσης αποτελεσμάτων και τον κίνδυνο. Και οι δύο προσφορές ήταν συμφέρουσες, αλλά ο φορέας που επιλέχθηκε τελικά συγκέντρωσε καλύτερα αποτελέσματα στις περισσότερες κατηγορίες, και, ειδικότερα, προσέφερε σταθερή μίσθωση που ήταν σημαντικά υψηλότερη από εκείνη του άλλου υποψηφίου.

(43) Ο φορέας εκμετάλλευσης που επιλέχθηκε θα καταβάλλει μίσθωμα το οποίο συνίσταται σε ετήσιο σταθερό ποσό ύψους […] και σε κυμαινόμενο ποσό ύψους […]. Ο φορέας εκμετάλλευσης οφείλει επίσης να καταβάλλει το πληρωτέο βάσει

([12]) Η διαδικασία ξεκίνησε με αναγγελίες σε κορυφαία διεθνή και δανικά μέσα ενημέρωσης: *The New York Times*, *The Times*, *Børsen*, *Licitation*, *Byggeriets Dagblad*, *Berlingske Tidende* και *Politiken*.

([13]) Προσκλήθηκαν όλοι οι δυνητικοί τοπικοί φορείς εκμετάλλευσης, όπως οι Tivoli, Bella Center, Malmö Arena και Parken, ωστόσο κανένας δεν δέχθηκε να συμμετάσχει στον διαγωνισμό.

([14]) Ο όμιλος Live Nation Entertainment είναι η μεγαλύτερη παγκοσμίως εταιρεία διοργάνωσης ζωντανών μουσικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων. Οι δραστηριότητές της συνίστανται κατά κύριο λόγο στην προώθηση θεαμάτων, τη διαχείριση και εκμετάλλευση χώρων διοργάνωσης και την παροχή υπηρεσιών έκδοσης εισιτηρίων. Ο όμιλος Live Nation Entertainment ασκεί την επιχειρηματική του δραστηριότητα σε κάθε επικράτεια μέσω τοπικών εταιρειών εκμετάλλευσης. Στη Δανία, η επιχείρηση δραστηριοποιείται μέσω της εταιρείας Live Nation Denmark ApS.

της σύμβασης μίσθωσης ποσό των […] και, ως εκ τούτου, ο φορέας εκμετάλλευσης καλύπτει όλες τις μεταβλητές δαπάνες ως μέρος της μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συντήρησης. Η σύμβαση μίσθωσης συνάπτεται με διάρκεια ισχύος […] ετών (όλες οι προσφορές έπρεπε να έχουν διάρκεια τουλάχιστον 25 ετών και ο φορέας εκμετάλλευσης διευκρίνισε ότι οι συμβάσεις μακράς διάρκειας της τάξης των 20-30 ετών δεν είναι ασυνήθεις στον συγκεκριμένο επιχειρηματικό κλάδο).

(44) Παρότι οι ανωτέρω όροι περιορίζουν το πλεονέκτημα για τον φορέα εκμετάλλευσης που επιλέχθηκε στα ελάχιστα αναγκαία για τη διασφάλιση της λειτουργίας της υποδομής, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το πλεονέκτημα για τον φορέα εκμετάλλευσης του συγκεκριμένου νέου χώρου εκδηλώσεων. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι μια τέτοια ενίσχυση θα ήταν συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά, όπως καταδεικνύεται στη συνέχεια, δεν είναι απαραίτητο να διατυπωθεί οριστική εκτίμηση σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

Χρήση του χώρου εκδηλώσεων

(45) Σύμφωνα με τη σύμβαση μίσθωσης, ο φορέας εκμετάλλευσης οφείλει να διαθέτει τη Multiarena σε ευρύ φάσμα ομάδων χρηστών και για ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων (με έμφαση στη ζωντανή ψυχαγωγία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό) και δεν επιτρέπεται να προβαίνει σε προτιμησιακή μεταχείριση έναντι οιουδήποτε είδους δραστηριοτήτων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η πολυλειτουργική χρήση του χώρου εκδηλώσεων. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι χρεώσεις για τους χρήστες θα υπόκεινται σε όρους της αγοράς, στη σύμβαση μίσθωσης ορίζεται ότι "οι τιμές χρήσης που χρεώνονται αντιστοιχούν σε κάθε περίπτωση στις τιμές της αγοράς που μπορούν ευλόγως να επιτευχθούν στην ανοικτή αγορά για τη συγκεκριμένη χρήση" ([15]). Επίσης, ο χρόνος διάθεσης του χώρου εκδηλώσεων δεν μπορεί να εκχωρείται επί το πλείστον σε ορισμένους "ειδικούς" χρήστες. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι ο χώρος εκδηλώσεων είναι πολυλειτουργικός και ανοικτός σε όλους, χωρίς αποκλειστικούς χρήστες.

(46) Στη σύμβαση μίσθωσης ορίζεται περαιτέρω ότι οι τιμές χρήσης που χρεώνονται αντιστοιχούν στις τιμές της αγοράς που μπορούν ευλόγως να επιτευχθούν στην ελεύθερη αγορά για τη συγκεκριμένη χρήση. Επιπλέον, ο φορέας εκμετάλλευσης είναι ιδιωτική επιχείρηση που πρέπει να καλύπτει τις δαπάνες του και μάλιστα να είναι επικερδής, επομένως, είναι ελεύθερος να ορίζει τις τιμές σε εμπορική βάση και δεν μπορεί να κάνει διακρίσεις μεταξύ των χρηστών.

(47) Η μίσθωση του χώρου εκδηλώσεων δύναται να συνιστά ενίσχυση για τους χρήστες, εφόσον οι χρήστες μπορούν να θεωρηθούν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 της Συνθήκης και εφόσον το μίσθωμα που καταβάλλουν είναι χαμηλότερο από το μίσθωμα για τη χρήση συγκρίσιμης υποδομής υπό κανονικές συνθήκες αγοράς. Οι μη επαγγελματικοί χρήστες δεν θεωρούνται επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 της Συνθήκης. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εν λόγω ενίσχυση θα ήταν συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά, όπως καταδεικνύεται στη συνέχεια, δεν είναι απαραίτητο να διατυπωθεί οριστική εκτίμηση σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

Επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών

(48) Ο χώρος εκδηλώσεων προβλέπεται να αποτελέσει χώρο εκδηλώσεων πολλαπλών χρήσεων για πολλά είδη εκδηλώσεων (μουσικές, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις) υψηλού, διεθνούς επιπέδου. Δεδομένου ότι η αγορά διοργάνωσης διεθνών εκδηλώσεων αυτού του είδους είναι ανοικτή στον ανταγωνισμό μεταξύ των παρόχων χώρων διοργάνωσης και των διοργανωτών των εκδηλώσεων, μπορεί να θεωρηθεί ότι θα επηρεαστούν οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, εάν ληφθεί υπόψη η τοποθεσία στην οποία σχεδιάζεται να κατασκευαστεί η Multiarena (πολύ κοντά, οδικώς ή σιδηροδρομικώς, στη νότια Σουηδία) και το γεγονός ότι υπάρχουν άλλοι χώροι εκδηλώσεων τόσο στην Κοπεγχάγη όσο και σε παρακείμενες πόλεις (συμπεριλαμβανομένων σε άλλα κράτη μέλη).

(49) Επιπλέον, στην απόφασή του σχετικά με το συγκρότημα Ahoy στις Κάτω Χώρες, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν συνέτρεχαν λόγοι για τον περιορισμό της αγοράς μόνο στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους ([16]). Όπως και στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι η κρατική ενίσχυση για την κατασκευή του χώρου εκδηλώσεων στρεβλώνει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

5.2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ

(50) Οι δανικές αρχές προέβαλαν το επιχείρημα ότι, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, πρέπει να κηρυχθεί συμβιβάσιμο δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης. Προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον ένα προτεινόμενο μέτρο είναι συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά βάσει της εν λόγω παρέκκλισης, η Επιτροπή εξετάζει εάν το μέτρο επιδιώκει την επίτευξη στόχου πολιτικής κοινού συμφέροντος, καθώς και εάν είναι αναγκαίο και αναλογικό και δεν προκαλεί αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού.

(51) Όσον αφορά την επίτευξη στόχου πολιτικής κοινού συμφέροντος, επισημαίνεται ότι η κατασκευή χώρων διοργάνωσης αθλητικών και άλλων δημόσιων εκδηλώσεων και η στήριξη διαφόρων τύπων δραστηριοτήτων προς όφελος του ευρύτερου κοινού μπορεί να θεωρηθεί κρατική αρμοδιότητα, ιδίως υπό το πρίσμα της Δήλωσης της Συνθήκης του Άμστερνταμ για τον αθλητισμό και του άρθρου 165 της Συνθήκης: «Η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών

([15]) Σε αυτό το πλαίσιο, παρότι μπορεί να προσφέρονται πιθανά οφέλη σε οιοδήποτε μέρος το οποίο αποτελεί συχνό ή συστηματικό χρήστη ή μισθωτή του χώρου εκδηλώσεων ή σε οιοδήποτε μέρος είναι χορηγός ή εμπορικός εταίρος του χώρου εκδηλώσεων, τα εν λόγω οφέλη προσφέρονται για παράδειγμα […] και πρέπει να παρέχονται σε όλους τους συγκρίσιμους χρήστες του χώρου εκδηλώσεων υπό διαφανείς, ισότιμους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις και, επομένως, αυτό σημαίνει ότι κανένας συγκεκριμένος χρήστης δεν μπορεί να τυγχάνει ευνοϊκής μεταχείρισης.

([16]) Διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 26ης Ιανουαρίου 2012 στην υπόθεση T-90/09, *Mojo Concerts BV και Amsterdam Music Dome Exploitatie BV κατά Επιτροπής* (σκέψη 45).

επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητές του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο».

(52) Επιπλέον των αθλητικών εκδηλώσεων, ο χώρος θα χρησιμοποιείται επίσης για πολιτιστικές εκδηλώσεις (συναυλίες, θεάματα), συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας υπό την έννοια του άρθρου 167 παράγραφος 4 της Συνθήκης. Επιπροσθέτως, θα συμβάλει στη γενική ευημερία ενισχύοντας την παρεχόμενη πολιτιστική προσφορά και επιδρώντας ορισμένως θετικά στην οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση.

(53) Δεδομένου ότι ο χώρος εκδηλώσεων θα εξασφαλίζει την ευρύτερη πρόσβαση του κοινού στον αθλητισμό και τον πολιτισμό, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τον πολυλειτουργικό χαρακτήρα του χώρου εκδηλώσεων και την έλλειψη χωρητικότητας ή/και επάρκειας των λοιπών εγκαταστάσεων για αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Κοπεγχάγη, ο Δήμος της Κοπεγχάγης θα εκπληρώσει το καθήκον του προς το ευρύ κοινό καθιστώντας εφικτό το έργο κατασκευής του χώρου εκδηλώσεων και προσελκύοντας, συνεπώς, πρόσθετες πολιτιστικές, μουσικές και αθλητικές εκδηλώσεις στην Κοπεγχάγη. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η υλοποίηση του χώρου εκδηλώσεων επιδιώκει την επίτευξη στόχων πολιτικής κοινού συμφέροντος.

(54) Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι δανικές αρχές απέσυραν από την κοινοποίηση την επιχορήγηση εκ μέρους της περιφέρειας Hovedstaden. Όσον αφορά την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του προτεινόμενου μέτρου, οι δανικές αρχές κατέδειξαν επίσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ότι είναι αναγκαία η συμπληρωματική χωρητικότητα της Multiarena και ότι διαπιστώνεται, αφενός, έλλειψη χωρητικότητας στους υφιστάμενους χώρους εκδηλώσεων και ότι, αφετέρου, οι υφιστάμενοι χώροι εκδηλώσεων δεν είναι κατάλληλοι για ορισμένα είδη εκδηλώσεων (για παράδειγμα οι λοιποί υφιστάμενοι χώροι εκδηλώσεων στην Κοπεγχάγη δεν παρέχουν επαρκείς δυνατότητες ευελιξίας και επέκτασης ώστε να προσελκύουν διεθνείς αθλητικές, μουσικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις στην Κοπεγχάγη). Κατά συνέπεια, η νέα Multiarena θα ανταγωνίζεται μόνο σε εξαιρετικά περιορισμένο βαθμό εκδηλώσεις οι οποίες ευλόγως αναμένεται να διοργανωθούν σε άλλους χώρους διοργάνωσης της Κοπεγχάγης, διότι η Multiarena θα παρέχει διαφορετικές εγκαταστάσεις και θα φιλοξενεί ευρύ φάσμα νέων εκδηλώσεων, οι οποίες δεν μπορούν επί του παρόντος να πραγματοποιηθούν στην Κοπεγχάγη, αυξάνοντας επομένως τον αριθμό των εκδηλώσεων, όπως διευκρινίζεται αναλυτικότερα στη συνέχεια.

(55) Παρότι υπάρχουν άλλοι χώροι εκδηλώσεων τόσο στην Κοπεγχάγη όσο και σε παρακείμενες πόλεις (συμπεριλαμβανομένων άλλων κρατών μελών), η Επιτροπή εκτιμά ότι η Δανία κατέδειξε την έλλειψη χωρητικότητας, τουλάχιστον για ορισμένα είδη εκδηλώσεων, και επιβεβαίωσε ότι ο νέος χώρος εκδηλώσεων θα συμπληρώσει μάλλον τους υφιστάμενους χώρους παρά θα τους αντικαταστήσει. Οι δανικές αρχές διευκρίνισαν επίσης ότι ο νέος χώρος εκδηλώσεων θα έχει πιθανότατα ως αποτέλεσμα τη συνολική αύξηση της προσφοράς πολιτιστικών, μουσικών και αθλητικών εκδηλώσεων και όχι τόσο την απλή αντικατάσταση χώρων διοργάνωσης.

(56) Η Multiarena θα χρησιμοποιείται για ευρείας κλίμακας πολιτιστικές, μουσικές και αθλητικές εκδηλώσεις εσωτερικών χώρων. Οι ευέλικτες εγκαταστάσεις της θα είναι κατάλληλες για αθλητικές εκδηλώσεις, πρωταθλήματα, συναυλίες, θεάματα, πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνέδρια, εκθέσεις κ.λπ., με χωρητικότητα 12 500 θέσεων για αθλητικές εκδηλώσεις και 15 000 θέσεων για μουσικές εκδηλώσεις. Η διεξαγωγή ποδοσφαιρικών αγώνων δεν θα είναι δυνατή στη Multiarena.

(57) Άλλοι υφιστάμενοι χώροι διοργάνωσης εκδηλώσεων στην Κοπεγχάγη είναι κατά κύριο λόγο το Parken, το εθνικό ποδοσφαιρικό στάδιο στο κέντρο της Κοπεγχάγης (έδρα της ποδοσφαιρικής ομάδας της Κοπεγχάγης που χρησιμοποιείται επίσης για μεγάλης κλίμακας θεάματα/συναυλίες, χωρητικότητας περίπου 45 000-50 000 θέσεων) και το Forum Copenhagen (ένας κλειστός χώρος διοργάνωσης) που βρίσκεται στην Κοπεγχάγη και χρησιμοποιείται κυρίως για συνέδρια και εκθέσεις.

(58) Το Parken είναι κατά κύριο λόγο στάδιο ποδοσφαιρικών αγώνων και, επομένως, δεν ανταγωνίζεται τη νέα κλειστή Multiarena, η οποία δεν διαθέτει την απαιτούμενη χωρητικότητα για τη διοργάνωση ποδοσφαιρικών αγώνων. Στο Parken διοργανώνονται επίσης σε μικρότερο βαθμό συναυλίες, λαμβανομένης ωστόσο υπόψη της χωρητικότητάς του, προσελκύει κυρίως μεγάλες περιοδείες που πραγματοποιούνται σε στάδια για κοινό της τάξης, συχνά, των 40 000-50 000 θεατών. Μολονότι μπορεί να επίσης μετατραπεί σε θερμαινόμενο κλειστό χώρο εκδηλώσεων, χρησιμοποιείται κατεξοχήν για ποδοσφαιρικούς αγώνες. Βάσει του προγενέστερου προγράμματος, το Parken φιλοξένησε 19 συναυλίες κατά την περίοδο από το 2007 έως το 2011, με βέλτιστη εκτιμώμενη χωρητικότητα περίπου 34 000 θεατών για τις εν λόγω 19 συναυλίες. Ως εκ τούτου, ευλόγως συνάγεται το συμπέρασμα ότι για τις συναυλίες που διοργανώνονται στο Parken διατίθεται κατά μέσο όρο διπλάσιος αριθμός θέσεων από τη μέγιστη προβλεπόμενη χωρητικότητα της Multiarena. Επιπλέον, σύμφωνα με τη Live Nation Denmark, το 2013 προγραμματίζεται να φιλοξενηθούν στο Parken […] συναυλίες καλλιτεχνών σε περιοδεία, από τις οποίες οι […] είναι περιοδείες που πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε στάδια για πολύ μεγάλο κοινό, συχνά της τάξης των 40 000-50 000 θεατών, χωρητικότητα που υπερβαίνει μακράν τη χωρητικότητα της Multiarena. Οι περιοδείες που πραγματοποιούνται σε στάδια είναι μάλλον απίθανο να περιλαμβάνουν χώρους εκδηλώσεων στο πρόγραμμά τους, λόγω των χαμηλότερων δυνατοτήτων πώλησης εισιτηρίων και, επιπλέον, η επανάληψη της ίδιας συναυλίας σε χώρο εκδηλώσεων αντί μιας συναυλίας σε στάδιο, δεν αποτελεί ελκυστική λύση.

(59) Ο άλλος υφιστάμενος χώρος διοργάνωσης στο κέντρο της Κοπεγχάγης είναι το Forum, ένας παλαιότερος (κλειστός) χώρος διοργάνωσης συναυλιών και εκθέσεων. Για συναυλίες, το Forum μπορεί να υποδεχθεί 8 500 καθήμενους ή 10 000 όρθιους θεατές, και πολλές εκδηλώσεις που ταιριάζουν για το Forum αναμένεται να είναι λιγότερο ελκυστικές για τη νέα Multiarena, διότι θα αξιοποιείται ελάχιστα η χωρητικότητα του χώρου εκδηλώσεων. Διαφορετικά είναι επίσης και τα φυσικά χαρακτηριστικά, δεδομένου ότι το Forum κατασκευάστηκε κατά τη δεκαετία του 1920, με έναν τεράστιο

ουσιαστικά επίπεδο χώρο, ο οποίος είναι απολύτως κατάλληλος για συνέδρια και εκθέσεις, όπου το κοινό χρειάζεται να κυκλοφορεί ελεύθερα, και λιγότερο κατάλληλος για συναυλίες και ιδίως για αθλητικές εκδηλώσεις.

(60) Επομένως, η νέα Multiarena, το Forum και το Parken διαφέρουν σημαντικά από πλευράς χωρητικότητας και ευελιξίας και, ως εκ τούτου, οι τρεις χώροι εκδηλώσεων μπορούν να υποκαταστήσουν ο ένας τον άλλον μόνο σε περιορισμένο βαθμό. Λόγω αυτών των διαφορετικών χαρακτηριστικών, ο ανταγωνιστικός αντίκτυπος της νέας Multiarena στους υφιστάμενους χώρους διοργάνωσης εκδηλώσεων στην Κοπεγχάγη, καθώς και στην ελκυστικότητα διοργάνωσης εκδηλώσεων σε αυτούς, θα είναι κατά πάσα πιθανότητα περιορισμένος.

(61) Οι υφιστάμενοι χώροι που παρουσιάζουν παρεμφερή χαρακτηριστικά με εκείνα της νέας Multiarena είναι πιθανότατα οι χώροι εκδηλώσεων Malmö Arena στη Σουηδία και Jyske Bank Boxen στο Herning της Γιουτλάνδης στη Δανία (που απέχει λίγες εκατοντάδες χιλιόμετρα από την Κοπεγχάγη). Σύμφωνα με τις δανικές αρχές, ο διευθύνων σύμβουλος του δεύτερου χώρου διοργάνωσης εκδηλώσεων εκτιμά, από την πλευρά του, ότι θα αυξηθούν οι ευκαιρίες προσέλκυσης σημαντικών εκδηλώσεων στη Δανία μέσω της συνεργασίας με τη νέα Multiarena.

(62) Όσον αφορά τον ανταγωνιστικό αντίκτυπο της νέας Multiarena στον χώρο εκδηλώσεων Malmö Arena, ελήφθησαν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία: παρά τη γεωγραφική του εγγύτητα, το Μάλμε βρίσκεται σε διαφορετική χώρα που τη χωρίζει από τη Δανία η θάλασσα, ενώ η διέλευση εξυπηρετείται από γέφυρα διοδίων. Ο χώρος Malmö Arena είναι ένας χώρος εκδηλώσεων πολλαπλών σκοπών (παρότι σχεδιάστηκε κατεξοχήν ως χώρος αθλητικών εκδηλώσεων), ο οποίος διαθέτει χωρητικότητα 13 000 θεατών για αθλητικές εκδηλώσεις και περίπου 15 500 θεατών για συναυλίες, είναι δηλαδή παρεμφερούς χωρητικότητας με τη νέα Multiarena στην Κοπεγχάγη.

(63) Ωστόσο, αναφορικά με τις εκδηλώσεις στον χώρο Malmö Arena, βάσει του προγράμματος για το 2012 και το 2013, σημαντικό ποσοστό των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν, ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν, παρουσιάζουν αμιγώς σουηδικό ή τοπικό ενδιαφέρον. Καταρχάς, ο χώρος Malmö Arena είναι η έδρα της τοπικής ομάδας χόκεϊ επί πάγου, η οποία διεξάγει περίπου 25 αγώνες ετησίως. Δεύτερον, από προγενέστερο πρόγραμμα (φθινόπωρο 2012) προκύπτει ότι η πλειονότητα των συναυλιών και των θεαμάτων που διοργανώθηκαν στον χώρο Malmö Arena απευθύνονται ειδικά στο σουηδικό κοινό, στοιχείο που καταδεικνύεται επίσης από το γεγονός ότι στη δανική έκδοση του δικτυακού τόπου τού Malmö Arena διαφημίζεται εξαιρετικά περιορισμένος κατάλογος εκδηλώσεων (δηλαδή 4 από τις 14 εκδηλώσεις του προγράμματος για το φθινόπωρο του 2012 με παρόμοια μεγέθη). Από την άλλη πλευρά, τρεις από τις εν λόγω τέσσερις εκδηλώσεις που διαφημίζονταν στον δανικό ιστότοπο αποτελούσαν μέρος συναυλιών στο πλαίσιο περιοδείας, στην οποία συμπεριλαμβάνονταν επίσης δανικοί χώροι διοργάνωσης εκδηλώσεων. Αυτό καταδεικνύει επίσης ότι οι επιχειρηματικοί φορείς δεν αντιλαμβάνονται κατ' ανάγκη έναν χώρο διοργάνωσης εκδηλώσεων στην Κοπεγχάγη ως υποκατάστατο του χώρου Malmö Arena, αντιθέτως, είναι ενδεχομένως επιθυμητή η διοργάνωση της αντίστοιχης εκδήλωσης και στις δύο πόλεις.

(64) Από το πρόγραμμα του 2013 προκύπτουν επίσης παρεμφερή χαρακτηριστικά: έχουν προγραμματιστεί 48 εκδηλώσεις, εκ των οποίων 6 θεάματα/συναυλίες διαφημίστηκαν στη δανική έκδοση της ιστοσελίδας του Malmö Arena (από αυτές τις 6 εκδηλώσεις μόνο μία έχει προγραμματιστεί να διεξαχθεί στην Κοπεγχάγη, δύο από τις εν λόγω συναυλίες έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στην Κοπεγχάγη στο πλαίσιο του εναρκτήριου μέρους των αντίστοιχων περιοδειών, ενώ άλλο ένα από τα ανωτέρω θεάματα είναι ο διαγωνισμός τραγουδιού της Eurovision, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί σε κάθε περίπτωση στη Σουηδία, δεδομένου ότι η Σουηδία ήταν η νικήτρια χώρα του διαγωνισμού για το 2012). Επιπλέον, από την πώληση εισιτηρίων για εκδηλώσεις της Live Nation Entertainment στον χώρο Malmö Arena καταδεικνύεται ότι το ποσοστό των Δανών που παρακολουθούν στο Μάλμε συναυλίες στο πλαίσιο διεθνούς περιοδείας είναι χαμηλό.

(65) Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη ότι ο χώρος Malmö Arena βρίσκεται σε άλλη χώρα με ορισμένα εγγενή εμπόδια, συμπεριλαμβανομένης της γέφυρας διοδίων, της διαφορετικής γλώσσας, του νομίσματος και των πολιτισμικών διαφορών, σε συνδυασμό με τον κύριο χρήστη του χώρου Malmö Arena και το γεγονός ότι πολλές εκδηλώσεις παρουσιάζουν διακριτό τοπικό ή σουηδικό ενδιαφέρον, είναι μάλλον απίθανο η πλειονότητα των δραστηριοτήτων που διοργανώνονται στον χώρο Malmö Arena να πραγματοποιηθούν σε μη σουηδικό χώρο εκδηλώσεων και, επομένως, μόνο ένα εξαιρετικά μικρό ποσοστό των εκδηλώσεων να εκτεθεί ενδεχομένως στον ανταγωνισμό της νέας Multiarena στην Κοπεγχάγη. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος να χάσει ο χώρος Malmö Arena εκδηλώσεις λόγω της νέας Multiarena στην Κοπεγχάγη, ή να εκτεθεί σε ανταγωνισμό μαζί της για τις εκδηλώσεις αυτές, πρέπει να θεωρηθεί μάλλον μικρός και, συνεπώς, ο ανταγωνιστικός αντίκτυπος της νέας Multiarena θα είναι πιθανότατα περιορισμένος και για τον χώρο Malmö Arena.

(66) Αντιθέτως, σύμφωνα με τις δανικές αρχές, η νέα Multiarena αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τη διοργάνωση νέων εκδηλώσεων, τις οποίες δεν θα μπορούσε να προσελκύσει υπό άλλες συνθήκες η Κοπεγχάγη ή η ευρύτερη περιοχή, και οι οποίες θα μπορούσαν να διοργανωθούν εξίσου, για παράδειγμα, στους χώρους Parken, Jyske Bank Boxen και Malmö Arena. Αθλητικές εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας, όπως παγκόσμια πρωταθλήματα κολύμβησης, χόκεϊ επί πάγου και χειροσφαίρισης προϋποθέτουν κατά κανόνα πολλαπλούς χώρους διοργάνωσης και με τη νέα Multiarena, η υποψηφιότητα της Δανίας και της ευρύτερης περιοχής ενδέχεται να είναι σαφώς ισχυρότερη για τη (συν)διοργάνωση των εν λόγω αθλητικών εκδηλώσεων ή για τη διοργάνωση άλλων εκδηλώσεων οι οποίες μπορούν να είναι εμπορικά βιώσιμες μόνον εφόσον πραγματοποιηθούν σε δύο δανικούς χώρους, ή για άλλους λόγους (για παράδειγμα, επειδή υπάρχουν διαφορετικές περιοχές έλξης).

(67) Ο φορέας εκμετάλλευσης που επιλέχθηκε, η εταιρεία Live Nation Denmark, διαβεβαίωσε περαιτέρω ότι θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί για τις εκδηλώσεις της και άλλους χώρους στην περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες του πελάτη για συγκεκριμένο τύπο χώρου εκδηλώσεων όσο και τις δικές της ανάγκες όσον αφορά την οικονομική βιωσιμότητα των θεαμάτων, και δεν μπορεί, επομένως, να ευνοεί μόνο τους δικούς της χώρους διοργάνωσης εκδηλώσεων. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι η Live Nation είναι ένας από τους κύριους παρόχους υπηρεσιών περιεχομένου στον χώρο εκδηλώσεων O_2 Arena του Λονδίνου, παρότι τη λειτουργία του χώρου διοργάνωσης έχει αναλάβει άλλος

φορέας εκμετάλλευσης. Υπό την ιδιότητά του ως φορέα εκμετάλλευσης χώρου διοργάνωσης, ο επιλεγείς φορέας βασίζεται επίσης στη μέγιστη δυνατή χρήση του χώρου του από πλευράς ημερών προκειμένου να αποκομίσει έσοδα και, ως εκ τούτου, έχει κάθε κίνητρο να διαθέτει τους χώρους διοργάνωσής του σε άλλους επιχειρηματικούς φορείς διοργάνωσης εκδηλώσεων. Σύμφωνα με τη σύμβαση εκμετάλλευσης, δεν επιτρέπεται επίσης στον φορέα εκμετάλλευσης να αρνηθεί την πρόσβαση άλλων επιχειρηματικών φορέων στη Multiarena και υποχρεούται να την καθιστά διαθέσιμη σε ευρύ φάσμα χρηστών σε τιμή της αγοράς, χωρίς να ευνοεί καμία συγκεκριμένη επιχείρηση.

(68) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Δανία κατέδειξε την ανάγκη συμπληρωματικής χωρητικότητας στην Κοπεγχάγη και ότι η νέα Multiarena θα συμπληρώσει τους υφιστάμενους χώρους εκδηλώσεων με τη δυνατότητα πρόσθετης χωρητικότητας, αλλά και θα αυξήσει τα είδη των εκδηλώσεων που μπορούν να πραγματοποιηθούν στην Κοπεγχάγη, ενισχύοντας επομένως σημαντικά την πρόσβαση του ευρύτερου κοινού στις εν λόγω εκδηλώσεις στην περιοχή. Η αλληλεπικάλυψη μεταξύ των υφιστάμενων χώρων διοργάνωσης στην περιοχή και της νέας Multiarena πρέπει επίσης να θεωρηθεί περιορισμένη και, συνεπώς, ο κίνδυνος αποκλεισμού υφιστάμενου χώρου εκδηλώσεων στην περιοχή εξαιτίας του νέου χώρου είναι μάλλον απίθανος, διότι η νέα Multiarena ουσιαστικά συμπληρώνει και δεν αντικαθιστά τους υφιστάμενους χώρους εκδηλώσεων. Επίσης, εξαιρετικά απίθανα ενδεχόμενα φαίνονται τόσο ο κίνδυνος κάθετης στεγανοποίησης της αγοράς όσο και η δημιουργία κινήτρων στρέβλωσης του ανταγωνισμού από τον καθορισμό αντιανταγωνιστικά χαμηλών τιμών. Όσον αφορά το ενδεχόμενο κάθετης στεγανοποίησης, όπως αναφέρεται και ανωτέρω, ο φορέας εκμετάλλευσης της Multiarena υποχρεούται βάσει σύμβασης να διασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση, ενώ δεν του παρέχεται η δυνατότητα άρνησης της πρόσβασης στον χώρο εκδηλώσεων σε άλλους επιχειρηματικούς φορείς και ανάλογη συμπεριφορά θα σήμαινε ότι θυσιάζει και τη δική του οικονομική βιωσιμότητα.

(69) Το έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί απουσία δημόσιας συγχρηματοδότησης, διότι χωρίς την κρατική συνεισφορά δεν θα υπάρχουν αρκετά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση του έργου κατασκευής της Multiarena, όπως αναγνωρίζεται από τις δανικές αρχές και υποστηρίζεται από προγενέστερες απόπειρες του Δήμου της Κοπεγχάγης για την κατασκευή του χώρου εκδηλώσεων. Τα σχέδια υπήρχαν επί μια δεκαετία και ο Δήμος της Κοπεγχάγης ήταν πρόθυμος να αποδεχθεί οιονδήποτε ιδιώτη επενδυτή αναλάμβανε την κατασκευή της Multiarena μόνον υπό όρους της αγοράς, αλλά κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν εκδήλωσε ενδιαφέρον, όπως καταδεικνύεται, για παράδειγμα, από τη σχετική απόπειρα του 2009 που περιγράφεται ανωτέρω.

(70) Η κρατική συνεισφορά περιορίζεται στην κάλυψη του κενού χρηματοδότησης, δηλαδή της χρηματοδότησης που δεν μπορεί να αντληθεί από την αγορά, και η εν λόγω συνεισφορά ύψους 325 εκατ. DKK (43,7 εκατ. ευρώ) αντιστοιχεί περίπου στο 30 % των συνολικών δαπανών που συνεπάγεται ο σχεδιασμός και η κατασκευή της Multiarena. Σε αντάλλαγμα, το κράτος θα κατέχει το 50 % της Arena Company, της εταιρείας που ιδρύθηκε για την κατασκευή και κυριότητα επί της Multiarena, καθώς και για τη διαχείριση της σύμβασης εκμετάλλευσης, ωστόσο, όπως διευκρινίζεται ανωτέρω, τη λειτουργία της Multiarena θα αναλάβει χωριστός φορέας εκμετάλλευσης.

(71) Όσον αφορά τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις έναντι της Multiarena, όπως ένας μικρότερος χώρος εκδηλώσεων ή ένας οικονομικότερος χώρος εκδηλώσεων της ίδιας χωρητικότητας, οι λύσεις αυτές δεν ανταποκρίνονται στους επιθυμητούς στόχους του έργου. Ένας μικρότερος χώρος εκδηλώσεων δεν θα μπορούσε να καλύψει την έλλειψη χώρου εκδηλώσεων με την προβλεπόμενη χωρητικότητα και ευελιξία της Multiarena. Κατά συνέπεια, η νέα Multiarena καλύπτει ένα κενό το οποίο θα παρέμενε ανοικτό σε περίπτωση που κατασκευαζόταν στη θέση της ένας μικρότερος χώρος εκδηλώσεων. Επίσης, οι επιπτώσεις στον ανταγωνισμό θα ήταν μεγαλύτερες στην περίπτωση κατασκευής μικρότερου χώρου εκδηλώσεων, διότι θα ήταν πιο περιορισμένος και ο βαθμός διαφοροποίησής του από τους υφιστάμενους χώρους διοργάνωσης.

(72) Όσον αφορά την κατασκευή οικονομικότερου και λιγότερο ολοκληρωμένου χώρου εκδηλώσεων, είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι η χρηματοδότηση από το ίδρυμα Realdania εξαρτάται από τις υψηλές αρχιτεκτονικές προσδοκίες για τον χώρο εκδηλώσεων. Ο Δήμος της Κοπεγχάγης διατηρεί εξίσου υψηλές προσδοκίες σε επίπεδο αρχιτεκτονικής και αισθητικής για την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής στην οποία θα κατασκευαστεί ο χώρος εκδηλώσεων. Επιπλέον, η τοποθεσία που έχει επιλεγεί για την κατασκευή του χώρου εκδηλώσεων βρίσκεται σε περιοχή που σχεδιάζεται να αποτελέσει οικιστική περιοχή, γεγονός το οποίο επιβάλλει συγκεκριμένες δαπανηρές απαιτήσεις σχεδιασμού και ηχομόνωσης.

(73) Με τον τρόπο αυτόν καταδεικνύεται ότι η εμπλοκή του κράτους στο εν λόγω έργο είναι καίριας σημασίας για την υλοποίησή του. Εξίσου απαραίτητη είναι και η δημόσια συγχρηματοδότηση, διότι χωρίς την κρατική συνεισφορά δεν θα υπάρχουν αρκετοί πόροι για τη χρηματοδότηση του έργου κατασκευής της Multiarena. Βάσει των ανωτέρω, έχει διασφαλιστεί επίσης ότι η κρατική συνεισφορά περιορίζεται στον απολύτως αναγκαίο βαθμό.

(74) Σε κάθε περίπτωση, τόσο η διαδικασία επιλογής του φορέα εκμετάλλευσης όσο και η σύμβαση μίσθωσης, σε συνδυασμό με τους άλλους προαναφερόμενους λόγους, εξασφαλίζουν την εκπλήρωση των απαιτήσεων αναγκαιότητας και αναλογικότητας.

(75) Όσον αφορά τη χρήση της Multiarena, καταδείχθηκε επίσης ότι βασίζεται στη μη εισαγωγή διακρίσεων, χωρίς να ευνοείται καμία συγκεκριμένη επιχείρηση. Διασφαλίζεται, συνεπώς, ότι ο χώρος εκδηλώσεων είναι πολυλειτουργικός και ανοικτός σε όλους, χωρίς να υπάρχουν επικρατέστεροι χρήστες.

(76) Ως εκ τούτου, ο νέος χώρος εκδηλώσεων θα συμπληρώσει τους υφιστάμενους χώρους εκδηλώσεων με τη δυνατότητα πρόσθετης χωρητικότητας και θα αυξήσει τα είδη των εκδηλώσεων που μπορούν να πραγματοποιηθούν στην Κοπεγχάγη. Επομένως, η κρατική ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί ορθά στοχοθετημένη και δικαιολογημένη.

(77) Βάσει των ανωτέρω καταδεικνύεται, αφενός, ότι η συμμετοχή του κράτους στο έργο κατασκευής της Multiarena είναι αναγκαία, αναλογική και δεν προκαλεί αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού και, αφετέρου, ότι οι πιθανές δευτερογενείς επιπτώσεις της εν λόγω κρατικής ενίσχυσης στον φορέα εκμετάλλευσης και στους χρήστες θα είναι επίσης συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά.

6. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(78) Η κρατική συνεισφορά για την κατασκευή του πολυλειτουργικού χώρου εκδηλώσεων (Multiarena) της Κοπεγχάγης συνιστά κρατική ενίσχυση προς την Arena Company και, ενδεχομένως, προς τον φορέα εκμετάλλευσης και τους χρήστες της Multiarena. Καταδείχθηκε ότι η δημόσια συγχρηματοδότηση για τη Multiarena είναι απαραίτητη και αναλογική όσον αφορά την υλοποίηση του έργου, καθώς και αρκούντως ανοικτή σε όλους, υπό όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις και δεν ευνοούν καμία συγκεκριμένη επιχείρηση (ή επιχειρήσεις). Κατά συνέπεια, το αποτέλεσμα της στάθμισης των επιπτώσεων είναι θετικό.

(79) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η χρηματοδότηση της Multiarena είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

(80) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι δανικές αρχές συμφώνησαν ότι η αυθεντική γλώσσα έκδοσης της απόφασης είναι η αγγλική,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα μέτρα που προτίθεται να εφαρμόσει η Δανία για τον πολυλειτουργικό χώρο εκδηλώσεων (Multiarena) της Κοπεγχάγης, τα οποία περιλαμβάνουν συμμετοχή ύψους 325 εκατ. DKK από τον Δήμο της Κοπεγχάγης, επιχορήγηση ύψους 15 εκατ. DKK από την Elitefacilitetsudvalget, καθώς και το δικαίωμα δωρεάν χρήσης του οικοπέδου στο οποίο πρόκειται να ανεγερθεί η Multiarena για 40 έτη, είναι συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, εγκρίνεται η εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Δανίας.

Βρυξέλλες, 15 Μαΐου 2013.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος